

faa er der 20 Mil, der ere blevne anlagte med et Tilskud fra Statskassen, men i øvrigt af Oplandet, af omtrent 100,000 Kr., og saa er der noget over 20 Mil, som Oplandet i det væsentlige selv har betalt. Her er der nu projekteret 100 Mil ny Jærnbane, alt sammen med runde Tal, hvortil Staten skal give ikke 125,000 Kr. pr. Mil, thi det gælder jo kun normalsporede Baner med 35 Punds Skinne, men der findes jo mellem disse Baner af mindre Sporvidde, smalsporede Baner med 25 Punds Skinne, hvor vi altsaa komme langt lavere ned. Jeg vil regne i Gennemsnit ikke stort over 115,000 eller 110,000 Kr. pr. Banemil, maaste komme vi endogsaa ned til 100,000 Kr. Jeg tør ikke bestemt sige det. Da nogle ville lægge til og andre maaste ville føle Tilbøjelighed til at trække fra, har jeg holdt nogenlunde høje Tal. Det vil altsaa sige, at vi vanskeligt i nogen Grad komme ud over det Statstilskud, som man har givet til de Baner, hvor Hovedudgiften dog skulde afholdes af Oplandet, nemlig de 80,000 Kr. pr. Banemil plus den halve Ekspropriation. Det er efter min Mening et meget nydeligt Tilbud, der her gøres fra Regeringen, ja, jeg vil hellere sige fra Statens Side, til det lokale Opland, men det er paa den anden Side efter min Mening ingenlunde et urimelig højt Tilskud set fra Statens Standpunkt. Jeg kan i ethvert Tilfælde grumme godt gaa med dertil.

Formanden (Høgsbør): Folketingsmanden for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds har Ordet.

J. Sage: Jeg frasalder Ordet.

Wistoft: Jeg skal tillade mig at anbefale det foreligende Forslag til det høje Tings Velvilje. Det forekommer mig, at den Vej, man her er slaaet ind paa, er overmaade heldig, idet der i Mar foreligger et langt større Antal Baner til Behandling end tidligere. Det maa da være rigtigt, at man er kommen overens om at finde Regler, der kunne være passende for samtlige Baner, og dette Forslag har stiftet Sol og Wind lige mellem alle, saaledes at smalsporede eller bredsporede Baner — eller normalsporede Baner — ville saa Statstilskud i Forhold til den Anlægssum, de repræsenterer. Saaledes som de forskellige Lovforslag vare forelagte her ved første Behandling, ville de Herrer finde, at der var stor Uoverensstemmelse i de Fordringer, der ere stillede. Nogle have forlangt et noget større Statstilskud, andre et noget mindre,

men igen forlangt Tilladelse til at optage større Aaan, og de foreligge saaledes under forskellige Former. Her er man kommet ind paa et ensartet Princip, der sikkerlig vil kunne passe for samtlige Baner og træffe det rette der. Der er i Dag udtalt af det ærede Medlem for Listed Amts 2den Valgkreds (Sagd), at han ikke vilde kunne gaa med til at indrømme et saa stort Statstilskud som her er foreslaaet. Han vilde ikke kunne give sin Stemme med til et saa stort Bidrag, uagtet han tidligere har staaet saaledes over for Jærnbånerne her i Landet, at han har været med til at arbejde paa Fremme af Jærnbåner, næsten hvor som helst her i Landet. Det forekommer mig, at det ærede Medlem gør Uret mod de Baner, der nu tænkes paa, thi Statstilskuddet gives ikke ubetinget. Et Statstilskud af Halvdelen er ikke saa fortrakkeligt, der maa huskes paa, at det gives ikke uden et vist Forbehold, nemlig at Staten skal have Udbytte for det Tilskud, der ydes, skal være Aktionær ligesom de Kommuner, der tegne den øvrige Del af Bidraget. Der maa huskes paa, at disse lokale Baner ved deres Tilblivelse blive Jødebåner for Statsbanerne og bringe større Fortjeneste for disse, hvad de sikkerlig godt kunne trænge til, thi de ældre Baner ere anlagte paa en Tid, da Banerne vare meget kostbare at bygge og saaledes ikke kunde forrente sig. Det er et Moment, der maa tages med i Betragtning, at man er saa vidt fremme, at man forstaar at bygge Banerne billigere og kan anlægge Lokalbåner betydelig billigere end de kostbare Statsbaner. De ville vel omtrent kunne bygges for Halvdelen af, hvad de større Baner have kostet. Dette medfører, at saadanne Baner, der bygges billigere, ville have Udbytte til at kunne forrente sig. Vi have i øvrigt Eksempler derpaa. Se vi hen til f. Eks. Odderbanen, Stagensbanen ere vi allerede oppe paa, at saadanne Baner kunne give et Udbytte af 4 pCt. Den første Bane, jeg nævnedes, har ikke givet 4 pCt. i Udbytte til Aktionærerne, men den har oplagt 4 pCt., idet den har henlagt til Reservesonden og gjort store Bekostninger, saaledes at den har fra den første Dag til nu, naar det regnes ud, svaret 4 pCt. Der er altsaa ikke nogen Fare for Staten ved at give et saadant Tilskud. Det ærede Medlem nævnedes en anden Sag, som jeg ikke kan lade gaa ubemærket hen. Det ærede Medlem bestyldte Rigsdagsmændene her for at være sammenløbne i denne Tid. Jeg skal ikke opholde mig derved, andre ærede Talere have omtalt Forholdene ved Panamahistorien — den skal jeg ikke op-